

Механізми державної підтримки розвитку туристичних кластерів

Виділяють три головні умови, яким повинна відповідати державна кластерна політика:

1) кластери не створюються за бажанням держави, а повинні бути результатом дії ринкових сил;

2) державна політика не повинна бути спрямована на субсидування промисловості або компаній;

3) державна політика повинна уникати прямого втручання і оперувати в основному непрямыми інструментами.

Державна підтримка туристичних кластерів включає:

- фінансово-кредитну підтримку;
- інформаційну підтримку;
- підтримку в'їзного туризму;
- підтримку у формуванні інфраструктури;
- організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для учасників кластера;
- створення фондів підтримки кластерів (гарантійного, венчурного, формування політики мікропозик).

До основних функцій державних органів управління щодо реалізації кластерної політики на національному рівні відносяться:

- формування чіткої позиції по відношенню до кластерного підходу, забезпечення системної інтеграції кластерної моделі розвитку у діючий механізм господарювання та управління;
- оптимізація територіального розміщення підприємств з державною участю, а також сприяння в узгодженні планів держави, приватних підприємств, власників інфраструктури з питання регіонального розвитку;

- визначення пріоритетних напрямків формування та розвитку кластерів на національному рівні;
- розмежування повноважень у сфері кластерної політики між центральним, регіональним і місцевим рівнями управління;
- розробка методологічного та методичного супроводу використання кластерного підходу в регіональному розвитку;
- формування нормативно-правової бази, що регламентує діяльність у сфері кластерного розвитку і визначає нові організаційні форми сприяння (наприклад, національні технологічні платформи, інноваційні комплекси, асоціації учасників кластера, стратегічні альянси тощо), а також заходи державної підтримки реалізації кластерних проєктів; прийняття нормативного правового акту, що визначає статус центру кластерного розвитку як основного елементу кластерної інфраструктури;
- розробка методичних матеріалів, пов'язаних із загальними підходами до стратегічного планування розвитку кластерів, а також організаційного розвитку різних типів кластерів; створення умов для розробки і реалізації кластерних ініціатив і проєктів;
- організація регулярного моніторингу процесів формування і розвитку кластерів;
- захист вітчизняних кластерів (наприклад, сприяючи включенню їх до міжнародних ланцюгів створення вартості, залучення до національних кластерів найбільших фірм – світових лідерів тощо);
- встановлення екологічних і технічних стандартів;
- просування бренду кластерів для залучення іноземних інвестицій;
- сприяння експорту вироблених на території кластера товарів і послуг;
- розвиток внутрішнього і в'їзного туризму, в тому числі з використанням інфраструктури торгових представництв за кордоном;
- сприяння розвитку кооперації між компаніями і науково-дослідними інститутами для якнайшвидшої комерціалізації нових знань.